

یکشنبه
۱۴۰۳/۱۲/۱۹

دفترچه پاسخ

مباحث پایه +
فصل ۶ ریاضی دهم + فصل ۳ گسسته
و فصل ۲ و ۳ هندسه دهم

دوبینگ ماز

گروه آزمایشی علوم ریاضی و فنی
ریاضیات

دروس	مسئول درس	طراحان	ویراستاران
ریاضیات	حسین شفیع زاده محدثه شیخعلی مهرداد کیوان	حسین شفیع زاده - مهرداد کیوان محمد پورسعید - سوگند روشنی محمد رضا حسینی فرد	فرشاد حسن زاده ارسلان حسنونند - سجاد احمدی

الگو و دنباله + توان های گویا و عبارات های جبری	-	جامع حد و پیوستگی + مشتق و کاربرد مشتق	جامع مثلثات	جامع تابع + توابع نمایی و لگاریتمی	مباحث پایه
هفته ششم	هفته پنجم	هفته چهارم	هفته سوم	هفته دوم	هفته اول

۵۵ روز جمع بندی تا کنکور اردیبهشت

حق چاپ و تکثیر سؤالات به هر روش (الکترونیکی و...) پس از برگزاری آزمون برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز «گروه ماز» مجاز می باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می شود.
به دلیل عدم رضایت تیم ماز، هر گونه استفاده غیرقانونی از دفترچه سؤالات و پاسخنامه ماز برای تمامی اشخاص، شرعاً حرام است.

دانش آموزان عزیز ماز ❤️

امیدواریم از آزمون امروتون لذت برده باشید.

هندسه تحلیلی و جبر، معادله‌ها و نامعادله‌ها!

فصول این بخش مبنا و پایه ریاضیاته که هر چند به صورت مستقیم خیلی سوال خیز نیست اما در واقع پیش نیاز همه بخش‌های ریاضی و لازمه حل سوالات و مسائل فیزیک و شیمی.

این بخش‌ها همون کلید گم شده دانش آموزای ما برای موفقیت در حل سوالات ترکیبی ریاضی، فیزیک و شیمی، که با تسلط رو اینا می‌تونین خیالتون بابت حل مسائل معادله، نامعادله و ... کاملاً راحت باشه.

پیش‌نیازهای مطالعه این بخش کدام مباحث هستند؟

برای یادگیری بهتر این بخش بهتره فصل‌های ۲ و ۴ و ۵ و ۷ از کتاب نهم رو دوره کنید.

این بخش‌ها در کدام قسمت‌ها کاربرد دارد؟ آزمون وی ای پی

سوالات تابع، لگاریتم و نمایی، مشتق و کاربردش و ... حتی احتمال، همه و همه می‌تونن با این بخش‌ها ترکیب بشن.

از این بخش‌ها در کنکور سال‌های قبل چه تعداد سوال طرح شده است؟ این سوالات از چه موضوعاتی بوده؟

کنکور سراسری	۱۴۰۰	۱۴۰۱	نوبت اول ۱۴۰۲	نوبت دوم ۱۴۰۲	نوبت اول ۱۴۰۳	نوبت دوم ۱۴۰۳
تعداد سوال	۲	۳	۴	۴	۴	۳
مباحث مطرح شده در سوال	ارتباط بین ریشه‌ها نامعادلات گویا	معادله گویا روابط بین ریشه‌های یک معادله درجه دوم سهمی	ریشه‌های معادله درجه دوم سهمی هندسه مختصاتی معادله گویا	معادلات درجه دوم و روابط بین ریشه‌های آن روابط بین ریشه‌های معادله درجه دوم معادلات گویا هندسه تحلیلی	ریشه‌های معادله درجه دوم روابط بین ریشه‌های معادله درجه دوم هندسه تحلیلی معادله گنگ	سهمی ریشه‌های معادله درجه دوم هندسه تحلیلی

حالا برین تحلیل آزمون رو شروع کنین که به‌نظرم **تحلیل** آزمون و مشخص شدن ایرادها از خود آزمون دادن مهم‌تره. آرزومند آرزوهایتان... ❁

حسین شفیع‌زاده - رتبه ۶ کنکور ۶۷ و مسئول درس ریاضی آزمون ماز

۱- نمودار یک تابع درجه دوم به شکل کلی $y = ax^2 + bx + c$ محور x ها را در نقاطی به طول های ۳ و ۱- و محور عرض ها را در نقطه ای به عرض ۶- قطع می کند، کمترین مقدار این تابع کدام است؟

- (۱) -۹ (۲) -۸ (۳) -۱۰ (۴) -۱۲

(آسان - مفهومی / محاسباتی - ۱۱۰)

پاسخ: گزینه ۲

$$f(x) = ax^2 + bx + c$$

$$x_1 = 3, x_2 = -1 \Rightarrow x_1 + x_2 = 2 \Rightarrow -\frac{b}{a} = 2$$

$$x_1 x_2 = -3 \Rightarrow \frac{c}{a} = -3$$

$$f(0) = -6 \Rightarrow c = -6 \Rightarrow \frac{-6}{a} = -3 \Rightarrow a = 2$$

$$-\frac{b}{a} = 2 \Rightarrow b = -4 \Rightarrow f(x) = 2x^2 - 4x - 6$$

$$\min f(x) = \frac{-\Delta}{4a} = \frac{-(16 + 48)}{8} = -8$$

🎯 صفرهای تابع درجه دوم:

به نقاط برخورد نمودار تابع درجه دوم $f(x) = ax^2 + bx + c$ با محور x ها، صفرهای تابع درجه دوم می گوئیم که در واقع همان ریشه های معادله $f(x) = 0$ هستند، به عبارت دیگر در این نقاط، مقدار تابع برابر صفر است.

حال برای اینکه وضعیت نمودار سهمی $y = ax^2 + bx + c$ نسبت به محور x ها را بررسی کنیم باید به سراغ دلتای معادله سهمی و همچنین جهت دهانه سهمی برویم. (جدولها رو دریاب ...)

$a > 0$		
$\Delta > 0$	$\Delta = 0$	$\Delta < 0$
تابع درجه دوم محور x ها را در دو نقطه قطع می کند. معادله درجه دوم دو ریشه ساده دارد.	تابع درجه دوم بالای محور x ها و بر آن مماس است. معادله درجه دوم یک ریشه مضاعف $x = -\frac{b}{2a}$ دارد.	تابع درجه دوم همواره بالای محور x ها است. تابع درجه دوم همواره مثبت است. معادله درجه دوم ریشه حقیقی ندارد.

⚠️ توجه:

با توجه به جدول فوق می توان نتیجه گرفت شرط اینکه عبارت درجه دوم $y = ax^2 + bx + c$ همواره مثبت باشد، این است که $a > 0$ و $\Delta < 0$ باشد.

$a < 0$		
$\Delta > 0$	$\Delta = 0$	$\Delta < 0$
تابع درجه دوم محور x ها را در دو نقطه قطع می کند. معادله درجه دوم دو ریشه ساده دارد.	تابع درجه دوم پایین محور x ها و بر آن مماس است. معادله درجه دوم یک ریشه مضاعف $x = -\frac{b}{2a}$ دارد.	تابع درجه دوم همواره پایین محور x ها است. تابع درجه دوم همواره منفی است. معادله درجه دوم ریشه حقیقی ندارد.

توجه!

با توجه به جدول فوق می‌توان نتیجه گرفت شرط اینکه عبارت درجه دوم $y = ax^2 + bx + c$ همواره منفی باشد، این است که $a < 0$ و $\Delta < 0$ باشد.

گروه آموزشی ماز

۲- حاصل عبارت $A = \frac{1+x+x^2+x^3+\dots+x^9}{1-x+x^2-x^3+\dots-x^9}$ به ازای $x = 2 - \sqrt{3}$ کدام است؟

- (۱) $2 + \sqrt{3}$ (۲) $3 - \sqrt{3}$ (۳) $\sqrt{3} - 1$ (۴) $\sqrt{3}$

(متوسط - محاسباتی - ۱۱۰۱)

پاسخ: گزینه ۴

$$A = \frac{1+x+x^2+x^3+\dots+x^9}{1-x+x^2-x^3+\dots-x^9}$$

صورت کسر، مجموع جملات دنباله هندسی با قدرنسبت x و مخرج کسر، مجموع جملات دنباله هندسی با قدرنسبت $(-x)$ است، بنابراین با توجه به فرمول

$$S_n = \frac{a_1(1-q^n)}{1-q}$$

$$A = \frac{\frac{1(1-x^{10})}{1-x}}{\frac{1(1-(-x)^{10})}{1+x}} = \frac{1+x}{1-x}$$

$$x = 2 - \sqrt{3} \Rightarrow A = \frac{1+2-\sqrt{3}}{1-(2-\sqrt{3})} = \frac{3-\sqrt{3}}{-1+\sqrt{3}} = \frac{\sqrt{3}(\sqrt{3}-1)}{\sqrt{3}-1} = \sqrt{3}$$

گروه آموزشی ماز

۳- در یک مستطیل طلایی به عرض ۲، به اندازه $\sqrt{5} + 1$ واحد به طول آن اضافه کنیم و یک مستطیل جدید می‌سازیم. نسبت مساحت مستطیل جدید به مستطیل طلایی اولیه چقدر است؟

- (۱) $4\sqrt{5}$ (۲) ۲ (۳) $2\sqrt{5}$ (۴) ۴

(متوسط - مفهومی / محاسباتی - ۱۱۰۱)

پاسخ: گزینه ۲ آزمون وی ای پی

در مستطیل طلایی نسبت طول به عرض برابر $\frac{\sqrt{5}+1}{2}$ است.

به اندازه $2k$ واحد به طول اضافه کرده‌ایم، پس:

$$\begin{matrix} 2k & \Rightarrow & 2k+2k \\ \square & \Rightarrow & \square \\ \text{اولیه} & & \text{ثانویه} \end{matrix} \quad \begin{cases} S_1 = 4k \\ S_2 = 8k \end{cases} \Rightarrow \frac{S_2}{S_1} = 2$$

گروه آموزشی ماز

۴- اختلاف ریشه‌های معادله $2x^2 + (k-1)x + 3 = 0$ برابر $\frac{k-5}{2}$ است. حاصل $\left[\frac{-k+2}{3}\right]$ کدام است؟

- (۱) -۱ (۲) -۲ (۳) ۱ (۴) ۲

(متوسط - محاسباتی - ۱۱۰۱)

پاسخ: گزینه ۲

$$2x^2 + (k-1)x + 3 = 0$$

$$\text{اختلاف ریشه‌ها} = |x_1 - x_2| = \frac{\sqrt{\Delta}}{|a|} = \frac{\sqrt{(k-1)^2 - 24}}{2}$$

$$\frac{\sqrt{(k-1)^2 - 24}}{2} = \frac{k-5}{2} \Rightarrow \sqrt{(k-1)^2 - 24} = k-5$$

$$\Rightarrow (k-1)^2 - 24 = k^2 - 10k + 25 \Rightarrow k^2 - 2k - 23 = k^2 - 10k + 25 \Rightarrow 8k = 48 \Rightarrow k = 6$$

$$\Rightarrow \left[\frac{-k+2}{3}\right] = \left[\frac{-6+2}{3}\right] = -2$$

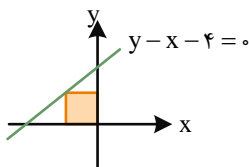
هر آنچه باید در مورد روابط بین ریشه‌ها بدانید!

رابطه	حاصل بر حسب S و P
$\alpha^r + \beta^r$	$\alpha^r + \beta^r = (\alpha + \beta)^r - r\alpha\beta = S^r - rP$
$\alpha^r + \beta^r$	$\alpha^r + \beta^r = (\alpha + \beta)^r - r\alpha\beta(\alpha + \beta) = S^r - rPS$
$\alpha^r + \beta^r$	$\alpha^r + \beta^r = (\alpha^2 + \beta^2)^r - r(\alpha\beta)^r = (S^2 - rP)^r - rP^r$
$\alpha^r + \beta^r$	$\alpha^r + \beta^r = (\alpha^2 + \beta^2)^r - r(\alpha\beta)^r(\alpha^2 + \beta^2) = (S^2 - rP)^r - rP^r(S^2 - rP)$
$\frac{1}{\alpha^r} + \frac{1}{\beta^r}$	$\frac{1}{\alpha^r} + \frac{1}{\beta^r} = \frac{\beta^r + \alpha^r}{\alpha^r\beta^r} = \frac{(\alpha + \beta)^r - r\alpha\beta}{(\alpha\beta)^r} = \frac{S^r - rP}{P^r}$
$\frac{1}{\alpha^r} + \frac{1}{\beta^r}$	$\frac{1}{\alpha^r} + \frac{1}{\beta^r} = \frac{\beta^r + \alpha^r}{\alpha^r\beta^r} = \frac{(\alpha + \beta)^r - r\alpha\beta(\alpha + \beta)}{(\alpha\beta)^r} = \frac{S^r - rPS}{P^r}$
$\frac{1}{\alpha^r} + \frac{1}{\beta^r}$	$\frac{1}{\alpha^r} + \frac{1}{\beta^r} = \frac{\beta^r + \alpha^r}{\alpha^r\beta^r} = \frac{(\alpha^2 + \beta^2)^r - r(\alpha\beta)^r}{(\alpha\beta)^r} = \frac{(S^2 - rP)^r - rP^r}{P^r}$
$ \alpha - \beta $	$ \alpha - \beta = \frac{\sqrt{\Delta}}{ a }$
$ \alpha^r - \beta^r $	$ \alpha^r - \beta^r = (\alpha - \beta)(\alpha + \beta) = \left \frac{\sqrt{\Delta}}{ a } \times S \right $
$ \alpha^r - \beta^r $	$ \alpha^r - \beta^r = (\alpha - \beta)(\alpha^r + \beta^r + \alpha\beta) = \left \frac{\sqrt{\Delta}}{ a } (S^r - P) \right $
$ \alpha^r - \beta^r $	$ \alpha^r - \beta^r = (\alpha^2 - \beta^2)(\alpha^r + \beta^r) = \left \frac{\sqrt{\Delta}}{ a } (S)(S^2 - rP) \right $
$\sqrt{\alpha} + \sqrt{\beta}$	$\sqrt{\alpha} + \sqrt{\beta} = \sqrt{\alpha + \beta + 2\sqrt{\alpha\beta}} = \sqrt{S + 2\sqrt{P}} \quad (\alpha, \beta > 0)$
$ \sqrt{\alpha} - \sqrt{\beta} $	$ \sqrt{\alpha} - \sqrt{\beta} = \sqrt{\alpha + \beta - 2\sqrt{\alpha\beta}} = \sqrt{S - 2\sqrt{P}} \quad (\alpha, \beta > 0)$
$\frac{\sqrt{\alpha}}{\sqrt{\beta}} + \frac{\sqrt{\beta}}{\sqrt{\alpha}}$	$\frac{\sqrt{\alpha}}{\sqrt{\beta}} + \frac{\sqrt{\beta}}{\sqrt{\alpha}} = \frac{\alpha + \beta}{\sqrt{\alpha\beta}} = \frac{S}{\sqrt{P}}$

گروه آموزشی ماز

۵- مساحت مربع شکل مقابل کدام است؟

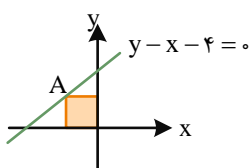
- ۲ (۱)
- ۴ (۲)
- ۸ (۳)
- ۱۶ (۴)

(آسان - مفهومی / محاسباتی - ۱۱۰۱)

پاسخ: گزینه ۲ از مون وی ای پی

اگر طول نقطه A را برابر α فرض کنیم، عرض آن که روی خط $y = x + 4$ قرار دارد، برابر $(\alpha + 4)$ خواهد بود و داریم:

$$A(\alpha, \alpha + 4)$$

باید فاصله A از محورهای x و y یکسان باشد (زیرا A رأس یک مربع است)، پس داریم:

$$|\alpha| = |\alpha + 4|$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \alpha = \alpha + 4 \Rightarrow \text{ریشه ندارد} \\ \alpha = -\alpha - 4 \Rightarrow 2\alpha = -4 \Rightarrow \alpha = -2 \end{cases}$$

پس مربعی به طول ضلع ۲ در اختیار داریم که مساحت آن برابر $S = 2^2 = 4$ است.

گروه آموزشی ماز

۶- کدام گزینه در مورد معادله $\sqrt{x} + \sqrt{x-2} = 1$ صحیح است؟

- (۱) دارای دو ریشه حقیقی مثبت است.
 (۲) فقط یک ریشه حقیقی در بازه (۲, ۳) دارد.
 (۳) فقط یک ریشه حقیقی در بازه (۳, ۴) دارد.
 (۴) فاقد ریشه حقیقی است.

(متوسط - مفهومی / محاسباتی - ۱۱۰۱)

پاسخ: گزینه ۴

$$\sqrt{x} + \sqrt{x-2} = 1 \Rightarrow \sqrt{x-2} = 1 - \sqrt{x}$$

با شرط $x - 2 \geq 0$ و $1 - \sqrt{x} \geq 0$ ، یعنی $x \geq 2$ و $x \leq 1$ معادله دارای جواب نخواهد بود چون که اشتراک آن‌ها برابر \emptyset است، معادله جواب حقیقی ندارد.

معادله‌های رادیکالی (گنگ)

به معادله‌هایی که در آن‌ها مجهول (متغیر) زیر رادیکال قرار داشته باشد، معادله‌های رادیکالی (گنگ) می‌گوییم.

به عنوان مثال:

معادله‌های زیر چند نمونه از معادلات رادیکالی هستند.

$$\sqrt{x+2} = x-4 \quad \sqrt{x+3} + \sqrt{3x+1} = 4 \quad \frac{5}{\sqrt{x+2}} = 2 - \frac{1}{\sqrt{x-2}}$$

برای حل یک معادله رادیکالی باید مراحل زیر را طی کنیم:

- (۱) یکی از رادیکال‌ها را در یک طرف معادله نگه می‌داریم و مابقی جمله‌ها را به طرف دیگر معادله منتقل می‌کنیم.
 (۲) طرفین معادله را به توان مناسب می‌رسانیم. (معمولاً طرفین را به توان ۲ می‌رسانیم)

توجه!

توجه داشته باشید که اگر با به توان رساندن طرفین معادله، مجدداً در معادله عبارت رادیکالی حضور داشته باشد سعی می‌کنیم که با تکرار مراحل ۱ و ۲، کل معادله را از حالت رادیکالی خارج کنیم.

(۳) معادله به دست آمده را تا حد امکان ساده کرده و آن را حل می‌کنیم و جواب (یا جواب‌های) معادله را به دست می‌آوریم.

(۴) جواب(های) به دست آمده را در معادله اصلی آزمایش می‌کنیم و جواب‌هایی را قبول می‌کنیم که اولاً در دامنه تعریف متغیر معادله قرار داشته باشند و ثانیاً در معادله اصلی صدق کنند.

گروه آموزشی ماز

۷- اگر $x = 6$ ریشه مضاعف معادله $(x+a)^2 - 4x = b$ باشد، آن‌گاه ریشه‌های کدام یک از معادلات زیر برابر $a+b$ و $a-b$ است؟

- (۱) $x^2 + 24x - 80 = 0$
 (۲) $x^2 - 24x - 80 = 0$
 (۳) $x^2 - 8x - 384 = 0$
 (۴) $x^2 + 8x - 384 = 0$

(متوسط - محاسباتی - ۱۱۰۱)

پاسخ: گزینه ۴

ابتدا معادله داده شده را به شکل استاندارد تبدیل می‌کنیم:

$$(x+a)^2 - 4x = b \Rightarrow x^2 + (2a-4)x + a^2 - b = 0$$

چون $x = 6$ ریشه مضاعف معادله است، پس باید معادله داده شده به صورت $(x-6)^2 = x^2 - 12x + 36 = 0$ باشد که در این صورت داریم:

$$\begin{cases} 2a - 4 = -12 \Rightarrow a = -4 \\ a^2 - b = 36 \Rightarrow b = -20 \end{cases}$$

ریشه‌ها رو چطور پیدا کنیم؟ با تجزیه ...

تجزیه به کمک اتحاد مزدوج	تجزیه به کمک اتحاد جمله مشترک	تجزیه به کمک فاکتورگیری
$x^2 - m^2 = (x - m)(x + m)$	$x^2 + mx + n = (x + \square)(x + \square)$	$mx^2 + nx = x(mx + n)$
$x^2 - 16 = (x - 4)(x + 4)$	$x^2 - x - 6 = (x - 3)(x + 2)$	$2x^2 - 4x = x(2x - 4)$

حال اگر بخواهیم معادله درجه دومی بنویسیم که ریشه‌های آن $x_1 = -24$ و $x_2 = 16$ باشد، معادله مطلوب به صورت زیر خواهد بود:

$$S = x_1 + x_2 = -8$$

$$P = x_1 \cdot x_2 = -384$$

$$x^2 - Sx + P = 0 \Rightarrow x^2 + 8x - 384 = 0$$

گروه آموزشی ماز

۸- معادله‌ای که هر یک از ریشه‌های آن از مربع ریشه‌های معادله $x^2 - 5x - 2 = 0$ ، یک واحد بیشتر باشد، کدام است؟

$$x^2 - 31x + 34 = 0 \quad (2)$$

$$x^2 - 31x + 37 = 0 \quad (1)$$

$$x^2 - 23x + 29 = 0 \quad (4)$$

$$x^2 - 23x + 26 = 0 \quad (3)$$

(متوسط - محاسباتی - ۱۱۰۱)

پاسخ: گزینه ۲

اگر ریشه‌های معادله $x^2 - 5x - 2 = 0$ را x_1 و x_2 بنامیم، در این صورت خواهیم داشت:

$$\begin{cases} x_1 + x_2 = 5 \\ x_1 x_2 = -2 \end{cases}$$

اگر ریشه‌های معادله مطلوب را y_1 و y_2 بنامیم باید داشته باشیم:

$$\begin{cases} y_1 = x_1^2 + 1 \\ y_2 = x_2^2 + 1 \end{cases} \Rightarrow y_1 + y_2 = x_1^2 + x_2^2 + 2 = (x_1 + x_2)^2 - 2x_1 x_2 + 2$$

$$= S^2 - 2P + 2 = 25 - 2(-2) + 2 = 31$$

$$y_1 y_2 = (x_1^2 + 1)(x_2^2 + 1) = x_1^2 x_2^2 + x_1^2 + x_2^2 + 1 = (x_1 x_2)^2 + (x_1 + x_2)^2 - 2x_1 x_2 + 1$$

$$= 4 + 25 - 2(-2) + 1 = 34$$

بنابراین معادله مطلوب به شکل زیر است:

$$x^2 - Sx + P = 0 \Rightarrow x^2 - 31x + 34 = 0$$

گروه آموزشی ماز

۹- حاصل جمع ریشه‌های معادله $|x-1| + x^2 - 2x = 5$ کدام است؟

$$4 \quad (4)$$

$$3 \quad (3)$$

$$2 \quad (2)$$

$$1 \quad (1)$$

(متوسط - محاسباتی - ۱۱۰۱)

پاسخ: گزینه ۲

روش اول:

$$|x-1| = t \Rightarrow x^2 - 2x + 1 = t^2$$

$$|x-1| + x^2 - 2x = 5 \Rightarrow t + t^2 - 1 - 5 = 0 \Rightarrow t^2 + t - 6 = 0$$

$$\xrightarrow{t \geq 0} t = 2 \Rightarrow |x-1| = 2 \Rightarrow x = 3 \text{ یا } -1 \Rightarrow x_1 + x_2 = 2$$

روش دوم:

$$x \geq 1 \Rightarrow x - 1 + x^2 - 2x = 5 \Rightarrow x^2 - x - 6 = 0 \xrightarrow{x \geq 1} x = 3 \Rightarrow x_1 + x_2 = 2$$

$$x < 1 \Rightarrow -x + 1 + x^2 - 2x = 5 \Rightarrow x^2 - 3x - 4 = 0 \xrightarrow{x < 1} x = -1$$

گروه آموزشی ماز

۱۰- اگر a و b ریشه‌های معادله $ax^2 - 7x + 9b = 0$ و $a < b$ باشند، مقدار $b - a$ کدام است؟ ($b \neq 0$)

$$\frac{9}{2} \quad (4)$$

$$\frac{7}{3} \quad (3)$$

$$\frac{11}{3} \quad (2)$$

$$\frac{10}{3} \quad (1)$$

(متوسط - محاسباتی - ۱۱۰۱)

پاسخ: گزینه ۲

در معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ جمع ریشه‌ها برابر $S = \frac{-b}{a}$ و ضرب ریشه‌ها برابر $P = \frac{c}{a}$ است.

$$\begin{cases} a+b = \frac{v}{a} \\ ab = \frac{9b}{a} \xrightarrow{b \neq 0} a^2 = 9 \xrightarrow{a < b} a = -3 \end{cases} \quad \text{آزمون وی ای پی}$$

$$a+b = \frac{v}{a} \Rightarrow -3+b = -\frac{v}{3} \Rightarrow b = \frac{2}{3} \Rightarrow b-a = \frac{2}{3} + 3 = \frac{11}{3}$$

گروه آموزشی ماز

۱۱- نقاط $A(13, -7)$ و $B(-\frac{9}{4}, -7)$ روی تابع $f(x) = ax^2 + bx + c$ قرار دارند. مجموع ریشه‌های معادله $f(x) = 2$ کدام است؟ ($a > 0$)

$\frac{17}{2}$ (۴)

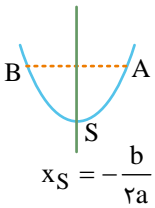
$\frac{15}{2}$ (۳)

$\frac{19}{2}$ (۲)

$\frac{13}{2}$ (۱)

(متوسط - مفهومی / محاسباتی - ۱۱۰۱)

پاسخ: گزینه ۴

چون عرض نقاط A و B یکسان است، پس این دو نقطه نسبت به محور تقارن سهمی، قرینه یکدیگرند و بنابراین داریم:

$$\frac{x_A + x_B}{2} = x_S \Rightarrow x_S = \frac{13 - \frac{9}{4}}{2} = \frac{17}{4}$$

حال اگر طول‌های نقاط برخورد سهمی با خط $y = 2$ را x_1 و x_2 بنامیم، با توجه به این که x_1 و x_2 نیز نسبت به محور تقارن، قرینه یکدیگرند، خواهیم داشت:

$$x_1 + x_2 = 2x_S = \frac{17}{2}$$

گروه آموزشی ماز

۱۲- مجموعه جواب نامعادله $\frac{x^2 - x + 1}{x^2 + x + 3} > 4$ با مجموعه جواب نامعادله $|6x + a| < b$ برابر است. حاصل $2a + b$ کدام است؟

۱۳ (۴)

۹ (۳)

۷ (۲)

۱۱ (۱)

(متوسط - محاسباتی - ۱۱۰۱)

پاسخ: گزینه ۱

عبارت منفرجه همواره مثبت است، پس می‌توان طرفین نامعادله را در عبارت $(x^2 + x + 3)$ ضرب کرد.

$$x^2 - x + 1 > 4 \Rightarrow \frac{x^2 - x + 1}{x^2 + x + 3} > 4 \Rightarrow x^2 - x + 1 > 4x^2 + 4x + 12 \Rightarrow 3x^2 + 5x + 2 < 0$$

$$3x^2 + 5x + 2 = 0 \xrightarrow{a+c=b} x = -1, x = -\frac{2}{3}$$

$$\xrightarrow{\text{تعیین علامت}} -1 < x < -\frac{2}{3}$$

حال برای تبدیل مجموعه جواب نامعادله به نامساوی شامل قدرمطلق کافی است میانگین مقادیر -1 و $-\frac{2}{3}$ را از طرفین مساوی کم کنیم:

$$\text{میانگین} = \frac{-1 - \frac{2}{3}}{2} = \frac{-5}{6}$$

$$-1 < x < -\frac{2}{3} \Rightarrow -1 + \frac{5}{6} < x + \frac{5}{6} < -\frac{2}{3} + \frac{5}{6}$$

$$\Rightarrow -\frac{1}{6} < x + \frac{5}{6} < \frac{1}{6} \Rightarrow \left| x + \frac{5}{6} \right| < \frac{1}{6} \Rightarrow |6x + 5| < 1$$

$$2a + b = 11$$

بنابراین مقادیر a و b عبارتند از $a = 5$ و $b = 1$ و در نتیجه داریم:

گروه آموزشی ماز

۱۳- مساحت محدود به نمودار تابع $y = |x-1| + |x-4|$ و خط $y = x+2$ چقدر است؟

۹ (۴)

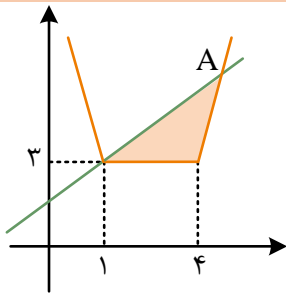
۱۸ (۳)

۸ (۲)

۱۶ (۱)

(سخت - مفهومی / محاسباتی - ۱۱۰)

پاسخ: گزینه ۴

نمودار تابع قدرمطلق $y = x + 2$ و به صورت مقابل است. نقطه A را به دست می آوریم:

$$\begin{cases} y = x + 2 \\ y = |x - 1| + |x - 4| = x - 1 + x - 4 = 2x - 5 \end{cases}$$

$$\Rightarrow x + 2 = 2x - 5 \Rightarrow x = 7 \Rightarrow y = 9$$

$$S = \frac{1}{2} (4 - 1)(y_A - 3) = \frac{1}{2} \times 3 \times 6 = 9$$

گروه آموزشی ماز

۱۴- به ازای چند مقدار صحیح منفی برای m هر دو ریشه حقیقی معادله $3x^2 + mx + m = 0$ کوچک تر از ۱ هستند؟

۴ بی شمار

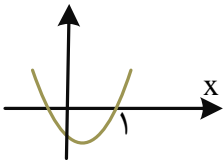
۳ هیچ

۲ (۲)

۱ (۱)

(سخت - مفهومی / محاسباتی - ۱۱۰)

پاسخ: گزینه ۱ آزمون وی ای پی

به ازای $x = 1$ مقدار عرض تابع سهمی، مثبت است.

$$x = 1 \Rightarrow 3 + m + m > 0 \Rightarrow m > \frac{-3}{2}$$

$$\begin{cases} \Delta > 0 \Rightarrow m^2 - 12m > 0 \xrightarrow{m < 0} m < 0 \\ x_S < 1 \Rightarrow \frac{-m}{6} < 1 \Rightarrow m > -6 \end{cases} \Rightarrow \frac{-3}{2} < m < 0$$

فقط $m = -1$ قابل قبول است.

معادلات به فرم $ax^2 + bx^2 + c = 0$

برای حل معادلات به فرم $ax^2 + bx^2 + c = 0$ ، از تغییر متغیر $x^2 = t$ استفاده کرده و معادله را به شکل $at^2 + bt + c = 0$ می نویسیم و آن را حل می کنیم، سپس t های به دست آمده را برابر x^2 قرار داده و مقادیر x را محاسبه می کنیم. توجه داشته باشید که چون $x^2 = t \geq 0$ است، بنابراین t های منفی غیرقابل قبول هستند.

شرط	$at^2 + bt + c = 0$	$ax^2 + bx^2 + c = 0$
$\Delta > 0, S > 0, P > 0$	دو ریشه متمایز مثبت	۴ ریشه حقیقی متمایز
$S > 0, P = 0$	یک ریشه صفر و یک ریشه مثبت	۳ ریشه حقیقی متمایز
$P < 0$	دو ریشه مختلف‌العلامت	۲ ریشه حقیقی متمایز
$\Delta = 0, S > 0$	یک ریشه مضاعف مثبت	
$S < 0, P = 0$	یک ریشه صفر و یک ریشه منفی	فقط یک ریشه حقیقی
$b = c = 0$	یک ریشه مضاعف صفر	
$\Delta < 0$	فاقد ریشه حقیقی	فاقد ریشه حقیقی
$\Delta > 0, S < 0, P > 0$	دو ریشه ساده منفی	
$\Delta = 0, S < 0$	یک ریشه مضاعف منفی	

گروه آموزشی ماز

۱۵- مساحت مربع $ABCD$ که دو ضلع AB و CD از آن مربع به ترتیب روی خطوط $y = 3mx + 2m - 1$ و $y = (4m - 1)x + 6$ قرار دارند، کدام است؟

$\frac{5}{4}$ (۴)

$\frac{5}{2}$ (۳)

۵ (۲)

۱۰ (۱)

(متوسط - مفهومی / محاسباتی - ۱۱۰۱)

پاسخ: گزینه ۳

چون اضلاع مقابل مربع، با هم موازیند، پس باید شیب دو خط داده شده با هم برابر باشند، یعنی داریم:

$$\begin{cases} y = 3mx + 2m - 1 \\ y = (4m - 1)x + 6 \end{cases} \Rightarrow 3m = 4m - 1 \Rightarrow m = 1 \Rightarrow \begin{cases} y = 3x + 1 \\ y = 3x + 6 \end{cases}$$

حال فاصله دو خط موازی به معادلات $ax + by + c = 0$ و $ax + by + c' = 0$ از رابطه $d = \frac{|c - c'|}{\sqrt{a^2 + b^2}}$ به دست می‌آید، پس خواهیم داشت:

$$\begin{cases} 3x - y + 1 = 0 \\ 3x - y + 6 = 0 \end{cases} \Rightarrow d = \frac{|1 - 6|}{\sqrt{9 + 1}} = \frac{5}{\sqrt{10}} = \frac{5\sqrt{10}}{10} = \frac{\sqrt{10}}{2}$$

$$\Rightarrow \text{طول ضلع مربع} = \frac{\sqrt{10}}{2} \Rightarrow \text{مساحت مربع} = \left(\frac{\sqrt{10}}{2}\right)^2 = \frac{10}{4} = \frac{5}{2}$$

گروه آموزشی ماز

۱۶- یک تاس را سه بار متوالیاً پرتاب می‌کنیم. در چند حالت عدد رو شده روی تاس‌ها در پرتاب‌ها، به صورت اکیداً صعودی یا اکیداً نزولی می‌باشد؟
 (۱) ۱۰ (۲) ۲۰ (۳) ۳۰ (۴) ۴۰

(متوسط - مفهومی / محاسباتی - ۱۰۰۶)

پاسخ: گزینه ۴

کافی است سه عدد را از اعداد تاس انتخاب کنیم و بدیهی است سه عدد انتخاب شده به ۲ حالت اکیداً صعودی یا اکیداً نزولی قرار می‌گیرند.

$$\binom{6}{3} \times 2 = 40$$

گروه آموزشی ماز

۱۷- با جایگشت حروف کلمه «دوبینگ ماز» چند کلمه نه حرفی می‌توان ساخت که بین دو حرف «د» و «ن» و همچنین بین دو حرف «م» و «ز» دقیقاً یک حرف قرار گرفته است؟

(۱) $256 \times 6!$ (۲) $64 \times 8!$ (۳) $640 \times 4!$ (۴) $256 \times 5!$

(سخت - مفهومی / محاسباتی - ۱۰۰۶)

پاسخ: گزینه ۳

اگر حروف کلمه را مجزا بنویسیم، خواهیم داشت: «د و پ ی ن گ م ا ز» و برای به دست آوردن جایگشت‌های آن، خواهیم داشت:

$$\boxed{د، ن، م، ز} \times \times \times \times$$

$$5! \times 4! \times 2! \times 2! \times 5! = 80 \times 5!$$

$$\boxed{د، ن، م، ز} \times \times \times \times \times$$

$$\downarrow \quad \downarrow$$

$$6! \times 2! \times 2! \times 2! = 48 \times 5!$$

$$80 \times 5! + 48 \times 5! = 128 \times 5! = 640 \times 4!$$

گروه آموزشی ماز

۱۸- از ۴ استان کرمان، شیراز، یزد و اصفهان و از هر استان ۵ نفر برای درخواست نمایندگی ماز در شهر خود در جلسه‌ای حضور دارند. دکتر موسوی به چند حالت می‌تواند ۳ نفر از آن‌ها را انتخاب کند، به گونه‌ای که دوه‌دو غیرهم‌استانی باشند؟

(۱) ۲۰۰ (۲) ۳۰۰ (۳) ۴۰۰ (۴) ۵۰۰

(آسان - مفهومی / محاسباتی - ۱۰۰۶)

پاسخ: گزینه ۴

ابتدا سه استان انتخاب کرده و سپس از هر استان یک نفر را بیرون می‌کشیم.

$$\binom{4}{3} \binom{5}{1} \binom{5}{1} \binom{5}{1} = 500$$

به ذهن بسپار!

اگر بخواهیم از میان n شیء متمایز، k تا رو انتخاب کنی، باید از ترکیب استفاده کنیم:

$$\binom{n}{k} = \frac{n!}{k!(n-k)!}$$

در حالت خاص، اگر $k = 1$:

$$\binom{n}{1} = n$$

و اگر $k = 2$:

$$\binom{n}{2} = \frac{n(n-1)}{2}$$

گروه آموزشی ماز

۱۹- در مثلث ABC ، اگر $a=7$ و $b=4$ و $h_c = \frac{2h_a + h_b}{3}$ ، آن گاه اندازه ضلع AB کدام است؟

۸/۶ (۴)

۴/۴ (۳)

۵/۶ (۲)

۶/۴ (۱)

(متوسط - مفهومی / محاسباتی - ۱۰۰۲)

پاسخ: گزینه ۲

در هر مثلث نسبت ارتفاعها عکس نسبت اضلاع است، پس:

$$\frac{h_a}{h_c} = \frac{c}{a}, \frac{h_b}{h_c} = \frac{c}{b}$$

$$h_c = \frac{2h_a + h_b}{3} \Rightarrow \frac{2h_a}{h_c} + \frac{h_b}{h_c} = 3 \Rightarrow \frac{2c}{a} + \frac{c}{b} = 3$$

$$\Rightarrow \frac{2c}{7} + \frac{c}{4} = 3 \Rightarrow \frac{15c}{28} = 3 \Rightarrow c = \frac{28}{5} = 5.6$$

گروه آموزشی ماز

۲۰- در مثلث ABC از رأس A عمودی بر نیمساز B رسم کرده و امتداد می دهیم تا ضلع BC را در M قطع کند، همچنین عمودی که از A بر نیمساز C

رسم می شود، ضلع BC را در N قطع می کند. اگر $\hat{A} = 120^\circ$ ، آن گاه زاویه \hat{MAN} کدام است؟

۴۰° (۴)

۲۰° (۳)

۳۰° (۲)

۶۰° (۱)

(سخت - مفهومی / محاسباتی - ۱۰۰۲)

پاسخ: گزینه ۲ آزمون وی ای پی

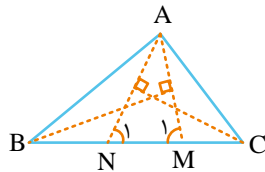
در مثلث ABM نیمساز و ارتفاع بر هم منطبق است، پس: $AB = BM$ و داریم:

$$\hat{M}_1 = \frac{180^\circ - \hat{B}}{2}$$

$$\hat{N}_1 = \frac{180^\circ - \hat{C}}{2}$$

$$\Rightarrow \hat{M}_1 + \hat{N}_1 = \frac{180^\circ - \hat{B}}{2} + \frac{180^\circ - \hat{C}}{2} = 180^\circ - \frac{\hat{B} + \hat{C}}{2}$$

$$\Rightarrow \hat{MAN} = 180^\circ - (\hat{M}_1 + \hat{N}_1) = \frac{\hat{B} + \hat{C}}{2} = \frac{180^\circ - \hat{A}}{2} = \frac{180^\circ - 120^\circ}{2} = 30^\circ$$

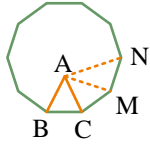

همچنین مثلث ACN متساوی الساقین است ($AC = CN$) و می توان نوشت:

گروه آموزشی ماز

۲۱- در شکل مقابل، مثلث متساوی‌الاضلاع ABC و ده ضلعی منتظم در یک ضلع مشترک‌اند. زاویه \widehat{AMN} کدام است؟

- (۱) 64°
- (۲) 128°
- (۳) 96°
- (۴) 108°

(متوسط - مفهومی / محاسباتی - ۱۰۰۳)

پاسخ: گزینه ۳

در ده ضلعی منتظم، هر زاویه داخلی برابر $\frac{(n-2)180^\circ}{n} = 144^\circ$ است، پس:

$$\widehat{ACM} = 144^\circ - 60^\circ = 84^\circ$$

مثلث ACM در رأس C متساوی‌الساقین است:

$$AC = CM \Rightarrow \widehat{AMC} = \widehat{MAC} = \frac{180^\circ - 84^\circ}{2} = 48^\circ$$

$$\Rightarrow \widehat{AMN} = 144^\circ - 48^\circ = 96^\circ$$

گروه آموزشی ماز

۲۲- مساحت ذوزنقه متساوی‌الساقینی با قاعده‌های ۶ و ۱۰ که عمودمنصف ساق آن از رأس مقابل می‌گذرد، کدام است؟

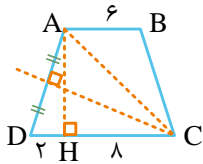
- (۱) ۲۲
- (۲) ۳۶
- (۳) ۴۸
- (۴) ۶۴

(متوسط - مفهومی / محاسباتی - ۱۰۰۳)

پاسخ: گزینه ۳

عمودمنصف ساق AD از رأس C می‌گذرد، پس:

$$AC = DC = 10$$

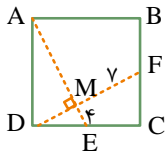
$$DH = 2, HC = 8 \Rightarrow AH = 6$$

$$\Rightarrow S_{ABCD} = \frac{1}{2}(AB + CD)(AH) = 48$$

ارتفاع AH را رسم می‌کنیم:

گروه آموزشی ماز

۲۳- مساحت مربع شکل مقابل چقدر است؟

- (۱) ۱۱۷
- (۲) ۱۰۸
- (۳) ۸۱
- (۴) ۱۰۰

(متوسط - مفهومی / محاسباتی - ۱۰۰۳)

پاسخ: گزینه ۱

دو مثلث ADE و CDF هم‌نهشت‌اند، پس:

$$\triangle ADE \cong \triangle CDF \Rightarrow AE = DF$$

با فرض $DM = x$ داریم:

$$AM = x + 3$$

از طرفی DM ارتفاع وارد بر وتر است، پس:

$$DM^2 = AM \cdot ME \Rightarrow x^2 = (x + 3)(4) \Rightarrow x^2 - 4x - 12 = 0 \Rightarrow x = 6$$

بنابراین $AM = 9$ و $DM = 6$ و با استفاده از فیثاغورس داریم:

$$AD^2 = AM^2 + DM^2 = 9^2 + 6^2 = 117 \Rightarrow S_{ABCD} = 117$$

گروه آموزشی ماز

۲۴ - معادله $x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 30$ در مجموعه اعداد طبیعی فرد بزرگتر از ۳، چند جواب دارد؟

۲۴ (۴)

۲۰ (۳)

۸۴ (۲)

۵۶ (۱)

(متوسط - محاسباتی - ۱۳۰۳)

پاسخ: گزینه ۱

$x_i = 2k_i + 1$: چون جوابها فرد هستند.

$$x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 30 \Rightarrow 2k_1 + 1 + 2k_2 + 1 + 2k_3 + 1 + 2k_4 + 1 = 30$$

$$k_1 + k_2 + k_3 + k_4 = 7 \Rightarrow \binom{7+4-1}{4-1} = 56$$

تعداد جوابهای صحیح و نامنفی معادله

تعداد جوابهای صحیح و نامنفی معادله $x_1 + \dots + x_k = n$ برابر است با:

$$\binom{n+k-1}{k-1}$$

اگر هر x_i باید بزرگتر یا مساوی α_i باشد، باید از تغییر متغیر $y_i = x_i - \alpha_i$ استفاده کنیم که در این صورت $y_i \geq 0$ و مسئله معادل می شود با تعداد جوابهای

$$\binom{n - \sum_{i=1}^k \alpha_i + k - 1}{k - 1}$$

صحیح و نامنفی $y_1 + \dots + y_k = n - \sum_{i=1}^k \alpha_i$ که برابر است با:

گروه آموزشی ماز

۲۵ - با جایگشت حروف کلمه «تو بی نظیری» چند کلمه می توان نوشت که عبارت «تو» در آن دیده شود؟

۵۶ × ۵! (۴)

۱۶ × ۷! (۳)

۴۲ × ۶! (۲)

۷ × ۸! (۱)

(متوسط - محاسباتی - ۱۳۰۳)

پاسخ: گزینه ۴

تو بی نظری

$$\frac{8!}{3!} = \frac{8 \times 7 \times 6 \times 5!}{3!} = 56 \times 5!$$

گروه آموزشی ماز

۲۶ - مربع های لاتین متعامد باشند، حاصل $2x + 3y + z + t$ کدام است؟

	t		
		۲	
			۳
۱			

	x	۴	
		y	
	۳	۲	z
۱			

۷ (۴)

۱۰ (۳)

۸ (۲)

۶ (۱)

(متوسط - مفهومی / محاسباتی - ۱۳۰۳)

پاسخ: گزینه ۳

	۱	۴	
		۱	
۴	۳	۲	۱
۱		۳	

$x = y = z = 1$ ، زیرا هر ستون نیاز به ۱ دارد.

و چون مربع لاتین دوم با این مربع لاتین متعامد است $t = 4$ است.

$$2(1) + 3(1) + 1 + 4 = 10$$

مربع لاتین آزمون وی ای پی

دو مربع لاتین A و B متعامد هستند، هرگاه اولاً هم مرتبه باشند و ثانیاً با کنار هم قرار دادن درایه های نظیر به نظیر و تشکیل مربع لاتین جدید هم مرتبه، درایه تکراری نداشته باشیم.

گروه آموزشی ماز

۲۷- ۴ جایزه مختلف d, c, b, a را به چند حالت بین مهرسا، ملیکا، نیکو، هلیا، فرنوش، جانان و آوا می توان تقسیم کرد به طوری که کسی بیشتر از یک جایزه نبرد و جایزه a به مهرسا نرسد و جایزه d به فرنوش نرسد؟

۴۰۰ (۱) ۵۸۰ (۲) ۱۲۰ (۳) ۶۲۰ (۴)

پاسخ: گزینه ۴

(متوسط - مفهومی / محاسباتی - ۱۴۰۳)

چون کسی بیشتر از یک جایزه نباید ببرد، تابع یک به یک است.

$$f(a) \neq \text{مهرسا}$$

$$f(d) \neq \text{فرنوش}$$

$$\text{فرنوش} = f(d) \cup \text{مهرسا} = f(a) - \text{کل توابع یک به یک}$$

$$7 \times 6 \times 5 \times 4 - (6 \times 5 \times 4 + 6 \times 5 \times 4 - 5 \times 4) = 620$$

گروه آموزشی ماز

۲۸- چند عدد طبیعی زوج کوچک تر از 301 بر 3 بخش پذیر است ولی بر 7 بخش پذیر نیست؟

۳۲ (۱) ۴۳ (۲) ۵۰ (۳) ۶۳ (۴)

پاسخ: گزینه ۲

(آسان - محاسباتی - ۱۴۰۳)

اگر A اعداد زوج بخش پذیر بر 3 باشد و B اعداد زوج بخش پذیر بر 7 باشد:

$$|A - B| = |A| - |A \cap B| = \left[\frac{300}{6} \right] - \left[\frac{300}{42} \right] = 50 - 7 = 43$$

گروه آموزشی ماز

۲۹- از ظرفی شامل ۶ مهره آبی و ۳ مهره قرمز و ۴ مهره سفید و ۵ مهره سیاه، حداقل چند مهره خارج شود تا مطمئن باشیم در بین مهره های خارج شده ۲ مهره سیاه یا سه مهره ناهم رنگ داریم؟

۱۲ (۱) ۱۱ (۲) ۱۰ (۳) ۹ (۴)

پاسخ: گزینه ۲

(متوسط - مفهومی / محاسباتی - ۱۴۰۳)

بدترین حالت این است که ۶ مهره آبی و ۴ مهره سفید خارج شود، تا اینجا ۲ مهره سیاه و یا ۳ مهره ناهم رنگ نداریم، اما مهره بعدی حتماً با این مهره ها شرط را برقرار می کند، پس حداقل ۱۱ مهره لازم است.

گروه آموزشی ماز

۳۰- در یک زیرمجموعه دلخواه با n عضو از مجموعه $A = \{5, 6, 7, 8, \dots, 21\}$ مطمئن هستیم که دو عضو با مقسوم علیه مشترک بزرگ تر از یک وجود دارد، حداقل n کدام است؟

۷ (۱) ۸ (۲) ۹ (۳) ۱۰ (۴)

پاسخ: گزینه ۳

(سخت - مفهومی / محاسباتی - ۱۴۰۳)

در بین اعضای زیر هیچ دو عددی مقسوم علیه مشترک ندارند، اگر یک عضو اضافه کنیم حتماً با یکی از اعضا، مقسوم علیه مشترک بزرگ تر از ۱ دارد.

$$\{5, 7, 11, 13, 17, 19, 8, 9\}$$

گروه آموزشی ماز